

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

İslamiyet Öncesi Türk Tarihi

- **Türk adının anlamı:** ÖSYM'nin özellikle Türklerin bu ada yüklediği anlamı (örneğin Kaşgarlı Mahmud'a göre "**olgunluk çağı**") sorabileceği belirtiliyor.
- **Tanhu veya Şanyu unvanı:** Asya Hunlarında Teoman ile kullanılmaya başlanan, "**büyüklik ve genişlik**" anlamına gelen bu unvanın kesinlikle bir yıl sorulacağı ifade ediliyor.
- **Orta Asya'da tam anlamıyla Türk siyasi birliğini sağlayan (veya sağlamayan) hükümdarlar:** Asya Hunlarında Metehan, I. Göktürklerde Mukan Kağan, II. Göktürklerde Kapkan Kağan, Uygurlarda Moyençur'un bu birliği sağladığı ve bunun seçenekli bir soru olabileceği vurgulanıyor.
- **Atilla'nın unvanı:** "Savaş tanrısı Ares'in kılıcına sahip hükümdar" olarak bilinen Türk hükümdarının Atilla olduğu çok önemli bir potansiyel soru olarak görülüyor.
- **İlk Türk tarihçi ve yazar:** Orhun Abideleri'nin bir kısmını bizzat yazan **Tonyukuk**, ilk Türk tarihçi ve yazar olarak kabul edilir ve bu tarz soruların defalarca çıktığı/çıkabileceği belirtiliyor.
- **Hem Orta Asya'da hem Avrupa'da devlet kuranlar:** Bayan Han önderliğinde **Avarlar** ve **Hunlar**, çift coğrafyada devlet kurmaları yönüyle potansiyel sorudur.
- **Kurultay Üyeleri (Toygun):** Kurultaya (toy) katılmaya hak kazananlara **toygun** denildiği kesinlikle sınavda çıkabilecek bir bilgi olarak vurgulanıyor.
- **Törenin değişmeyen kuralları:** İyilik (**uzluk**), insanlık (**kişilik**), adalet (**könilik**) ve eşitlik (**tüzlük**) kavramları çıkabilecek bir soru olarak ifade ediliyor.
- **Mangala:** Bir zeka ve strateji oyunu olan mangalanın güncelde veya genel kültürde sorulma ihtimali oldukça yüksektir.

Türk-İslam ve Türkiye Tarihi

- **Niyabet-i Saltanat Divanı ve Naip:** Hükümdar merkezde olmadığında onun yerine vekaleten bakan divan ve başındaki görevli (naip) çıkması muhtemel sorulardandır.
- **Anadolu'da kurulan ilk beylikler (Kılıç Hakkı):** Sultan Alparslan'ın fethettiği yeri fetheden komutana vermesi olan "kılıç hakkı" ile kurulan beyliklere dikkat çekilmektedir.

Osmanlı Siyasi Tarihi

- **Osmanlı'nın kuruluşunda destek veren güçler:** Gaziyan-ı Rum, Abdalan-ı Rum, Ahiyan-ı Rum ve Bacıyan-ı Rum teşkilatlarının Osmanlı'ya desteği "direkt ve kesin soru" olarak belirtiliyor.

- **Evlad-ı Fatihan ve Kızılalma:** Sınavlarda karşımıza çıkabilecek önemli kavramlardır.
- **Mütekabiliyet ilkesi:** Zıttoruk Antlaşması ile Avusturya arşidükünün protokol bakımından Osmanlı padişahına denk sayılması durumunun "kesinlikle çıkacak" bir kavram olduğu vurgulanıyor.
- **Vasvar Antlaşması:** "Uyvar önünde Türk gibi güçlü" sözünün söylenmesine neden olan antlaşma çıkabilecek çok önemli bir bilgidir.
- **Kutsal İttifak devletleri:** Lehistan, Malta, Venedik, Avusturya ve Rusya'nın (LM VAR şifresiyle) yer aldığı ittifakın sorulma ihtimali yüksektir.
- **Aynalı Kavak Tenkihnamesi:** Tenkihnamenin "düzenleme" anlamına geldiği ve sorulabileceği ifade ediliyor.
- **Abukır Baskını:** Donanma baskınları arasında Osmanlı için olumlu/yararlı olan tek baskının Fransız donanmasının yakıldığı Abukır Baskını olması potansiyel sorudur.
- **Piemonte:** Kırım Savaşı'nda Osmanlı yanlısı politika izleyen İtalyan şehir devletinin Piemonte olduğu özellikle belirtiliyor.

Osmanlı Kültür ve Uygarlığı (En Çok Soru Beklenen Alan)

- **Dirlik (Tımar) sistemi:** Toprak gelirleri ile rütbeler arasındaki paralellik kesinlikle bilinmesi gereken, defalarca sorulmuş bir konudur.
- **Eğitim Kurumları:** AGS veya KPSS'de eğitim kavramları çok önemlidir; Geometri eğitimi verilen **Darül Hendese**, erkek ve kız öğretmen okulları olan **Darül Muallimin ve Darül Muallimat**, konservatuvarın karşılığı olan **Darül Elhan** ile **Darül Aceze** ve **Mekteb-i Mülkiye** direkt çıkabilecek sorulardır.
- **Alaylar:** Çocukların okula başlama töreni **Amin Alayı** ve hacca gönderilen alaylar olan **Surre Alayı** kesin sorudur.
- **Ehli Hibre:** Lonca teşkilatında bilirkişilik ve yeni üye seçimi yapan görevli kesinlikle sorulabilir.
- **Bilim İnsanları ve Tarihi Şahsiyetler:** İlk Osmanlı müderrisi **Kayserili Davut**, astronom **Kadızade-i Rumi**, ünlü denizci **Seydi Ali Reis**, **Mimar Kemalettin** ve Mecelle'nin mimarı **Ahmet Cevdet Paşa** her zaman potansiyel sorulardır.
- **Sanat ve Edebiyat:** Gül koklayan Fatih portresinin **Sinan Bey'e** ait olması, düğün ve şenlikleri anlatan **Surname**, tezhip ustası **Kara Mehmet** ve Bayram tekbirinin bestekarı **İtri** (Buhurizade Mustafa Efendi) hocanın yıllardır beklediği sorulardır.
- **Divan-ı Hümayun ve Askeri Teşkilat (%100 bilinmesi gerekenler):** Divan üyelerinin görevleri, alınan kararların kaydedildiği **Mühimme Defteri**, padişah buyrukları olan berat, ferman ve hatt-ı hümayun, fiyat belirleme sistemi olan **Narh** çok yüksek ihtimalli sorulardır. Ayrıca askeri

teşkilatta silah bakımı yapan **Cebeci Ocağı**, havan topu yapan **Humbaracı Ocağı** ve saray bahçelerinden sorumlu **Bostancı Ocağı** sorulabilir.

- **Çıkma / Bedergah:** Acemi oğlanlar ocağından Yeniçeri ocağına geçişe verilen ad çıkabilecek bir sorudur.
- **Sağ ve Sol Ulufeciler:** Saltanat sancaklarını koruyan birliğin ÖSYM tarafından çeldirici bir "para koruma" algısı yaratılarak sorulabileceği vurgulanıyor.
- **Garp Ocakları:** Kuzey Afrika'daki Tunus, Cezayir ve Trablusgarp'ın dahil olduğu bu ocaklar kesinlikle sınavda çıkabilir.
- **Şeriye Sicilleri (Kadı Sicilleri):** Mahkeme kayıtlarının tutulduğu defterler direkt sorulabilir.
- **Mürur Tezkeresi:** İstanbul'a geçişlerde uygulanan "vize" belgesidir ve potansiyel sorudur.

Milli Mücadele Hazırlık ve Cepheler Dönemi

- **Amasya Genelgesi:** Milli mücadelenin "gerekçe, amaç ve yönteminin" bir arada verildiği maddeler (özellikle "Ulusun bağımsızlığını yine ulusun azim ve kararı kurtaracaktır" maddesi) defalarca sorulmuş ve yine sorulacak en önemli konudur.
- **Raporlar ve Cemiyetler:** Kuvay-i Milliye kavramının ilk kez kullanıldığı **Dr. Esat Işık Raporu**, kaçak yollarla mülteci taşıyan **Kordos Cemiyeti** ve ordudan atılan yaşlı subayların kurduğu **Nigehban Askeri Cemiyeti** dikkat çeken ve sorulabilecek özel konulardır.
- **Memleket Beyannamesi:** Hamdullah Suphi tarafından kaleme alınan ve padişaha isyan iddiasını yalanlayarak halkı mücadeleye çağıran bu belgenin bir yıl detay soru olarak kesinlikle geleceğine inanılmaktadır.
- **Nazilli Kongresi ve Celal Bayar:** Kongreye "Galip Hoca" takma adıyla katılan Celal Bayar "tam ÖSYM'lik sorudur".

- **Mustafa Kemal'in Askerliğe Geri Dönüşü:** "Sine-i millete dönmesinin" son bulduğu ve askerlik mesleğine başkomutan olarak döndüğü aralığın (Eskişehir-Kütahya sonrası, Sakarya Meydan Savaşı öncesi) kesinlikle sorulacağı ifade ediliyor.
- **Önemli Kadın Direnişçiler:** Kara Fatma (Fatma Seher Erden), Gördesli Makbule, Tayyar Rahmiye ve Kılavuz Hatice çok önemlidir, sorulma potansiyelleri yüksektir.
- **Yusuf Kemal Tengirşenk:** Büyük Taarruz öncesinde barışı korumak amacıyla Avrupa'ya diplomatik tura gönderilen Dışişleri Bakanı olarak kesinlikle sorulacaktır.
- **Doğu Trakya'nın Teslim Alınması:** Mudanya Ateşkesi'nden sonra Trakya Yüksek Komiseri sıfatıyla bölgeyi teslim alan **Refet Bele** hocanın yıllardır beklediği bir direkt sorudur.
- **Kemal Yeri ve Turkuvaz Denizaltısı:** Çanakkale'de Mustafa Kemal'in karargahının adı olan **Kemal Yeri** ve Müstecip Onbaşı tarafından vurulup ele geçirilen Fransız denizaltısı **Turkuvaz**, yeni MEB kitaplarında yer aldığı için çok net çıkabilecek sorulardır.

Atatürk Dönemi (İlkeler, İnkılaplar, Şahıslar)

- **İlk Röportaj:** Mustafa Kemal ile ilk röportajı yapan **Ruşen Eşref Ünaydın** çıkabilecek potansiyel bir sorudur.
- **Geometri Kitabı:** Atatürk'ün yazdığı, "üçgen, dörtgen" gibi terimlerin ilk defa Türkçe kullanıldığı eserin sınavda çıkacağı öngörülmektedir.
- **Mehmet Emin Yurdakul ve Cenge Giderken Şiiri:** Atatürk'ün "ulusal benliğimin gururunu tattıran ilk anlatımı buldum" diyerek onurlandığı bu şiirin ve yazarının sorulması beklenmektedir.
- **Müstakil Grup:** Dünya Savaşı sırasında CHP içinde "parti içi denetleme" görevini yürüten bu grubun kesinlikle bir sınavda çıkacağı söyleniyor.
- **İlk Meclis Başkanı:** Türkiye Cumhuriyeti'nin (Atatürk dönemi) ilk meclis başkanı olan **Ali Fethi Okyar** potansiyel bilgi sorusudur.
- **Türk Beşleri:** Atatürk döneminin ünlü müzisyenlerinden olan, özellikle "10. Yıl Marşı" bestekarı **Cemal Reşit Rey** ile **Ahmet Adnan Saygun** direkt şahıs ismi sorusu olarak gelebilir.
- **Kadınlarda İlkler:** İlk kadın belediye başkanı **Sadiye Hanım**, ilk kadın muhtar **Gül Esin** çıkabilecek sorular arasındadır.

Çağdaş Türk ve Dünya Tarihi

- **Skala Nutku ve Benito Mussolini:** "Her şey devlet içinde ve devlet için..." sözlerinin geçtiği nutuk ve bu ideolojiyi savunan Mussolini "ne güzel soru olur" diye kodlanmaktadır.
- **Çelik Pakt:** II. Dünya Savaşı öncesinde Alman-İtalyan ittifakını güçlendiren bu paktın bir yıl kesinlikle çıkacağı belirtiliyor.
- **Milli Korunma Kanunu (1940):** II. Dünya Savaşı sürecinde Türkiye'nin iç politikada çıkardığı bu kanunun (Atatürk döneminde çıkanlarla karıştırılmamak üzere) kesinlikle bilinmesi isteniyor.
- **Yugoslavya (Tito):** Soğuk savaşta Doğu Bloğu'nda Sovyet hegemonyasına ilk tepkiyi verip Kominform'dan çıkarılan devlet olması yönüyle direkt çıkabilecek bir sorudur.
- **Nelson Mandela:** "Mücadele benim hayatımdır" diyen ve Güney Afrika'nın ilk siyahi başkanı olan Mandela ile ilgili "Ben böyle soru beklerim" uyarısı yapılmaktadır.
- **12 Temmuz Beyannamesi (1947):** İsmet İnönü'nün iktidar ve muhalefet gerilimini yatıştırmak için yayımladığı belge çok yüksek ihtimalli sorudur.
- **Safa Önal:** "En fazla senaryosu filme çekilen kişi" unvanıyla güncel bilgilerde çıkabilecek direkt bir sorudur.
- **İlk TV Yayını:** Türkiye'deki ilk televizyon yayınının 1952'de **İTÜ TV (İstanbul Teknik Üniversitesi)** bünyesinde yapıldığı da direkt sorudur.

İslamiyet Öncesi Türk Tarihi

- **MÖ 209:** Asya Hun İmparatorluğu'nda Mete Han'ın tahta çıkışı ve onlu ordu sisteminin (günümüz Kara Kuvvetleri'nin temeli) kuruluşu.
- **375:** Balamir önderliğindeki Hunların batıya ilerleyişiyle **Kavimler Göçü**'nün başlaması, İlk Çağ'ın kapanıp Orta Çağ'ın açılması.
- **552:** Bumin Kağan tarafından Ötüken merkezli **I. Göktürk Devleti**'nin kurulması.

Türk-İslam ve Türkiye Tarihi

- **638:** Günümüz Türkiye sınırları içindeki ilk cami olan **Habib-i Neccar Camii**'nin Araplar tarafından Antakya'da inşası.
- **1015-1021:** Büyük Selçuklular adına Çağrı Bey'in Anadolu'ya keşif akınları düzenlemesi.
- **1040: Dandanakan Savaşı.** Büyük Selçuklu Devleti kuruluş aşamasını tamamlarken, Gazneliler yıkılış sürecine girdi.
- **1048: Pasinler (Hasankale) Savaşı.** Türklerin Bizans ve Gürcülere karşı kazandığı ilk zafer.
- **1071: Malazgirt Savaşı.** Sultan Alparslan'ın Bizans'ı yenmesiyle Anadolu'nun kapılarının Türklere açılması ve Türkiye Tarihi'nin başlaması.
- **1081:** Çaka Beyliği'nin kurulması ve Türk tarihinin ilk donanmasının denize indirilmesi (Deniz Kuvvetleri Komutanlığı'nın kuruluş yılı).
- **1090: Koyun Adaları Savaşı.** Çaka Beyliği ile Bizans arasındaki ilk Türk deniz savaşı.
- **1141: Katvan Savaşı.** Büyük Selçuklu Devleti'nin Moğol Karahitaylara yenilerek yıkılış sürecine girmesi.
- **1153:** Sultan Sencer'in Oğuzlara esir düşmesi ve Büyük Selçuklu Devleti'nin tarih sahnesinden silinmesi.
- **1176: Miryokefalon (Kumdanlı) Savaşı.** Anadolu Selçuklularının Bizans'ı yenmesiyle Anadolu'nun kesin bir Türk yurdu olması.
- **1243: Köseadağ Savaşı.** Moğolların Anadolu Selçuklularını yenmesiyle Anadolu'da İkinci Beylikler Dönemi'nin başlaması.

Osmanlı Devleti: Kuruluş ve Yükselme Dönemleri

- **1299 / 1302:** Osmanlı Beyliği'nin doğuşu süreci. Halil İnalçık'a göre kuruluş, ilk Osmanlı-Bizans savaşı olan 1302 **Bafeus (Koyunhisar) Savaşı**'dır.
- **1326:** Bursa'nın Orhan Bey tarafından fethi ve Osmanlı'nın ilk büyük başkenti olması.
- **1389: I. Kosova Savaşı.** İlk kez top kullanıldı ve I. Murat savaş meydanında şehit düştü.
- **1402: Ankara Savaşı.** Timur'a karşı alınan ağır yenilgiyle Osmanlı'da 11 yıl sürecek **Fetret Devri**'nin başlaması.
- **1448: II. Kosova Savaşı.** Balkanların kesin olarak Türk yurdu haline gelmesi.
- **1453:** Fatih Sultan Mehmet tarafından **İstanbul'un fethi.** Osmanlı'nın imparatorluk aşamasına geçmesi; Orta Çağ'ın bitip Yeni Çağ'ın başlaması.
- **1473: Otlukbeli Savaşı.** Akkoyunlu Devleti'nin Uzun Hasan önderliğinde yenilgiye uğratılması.
- **1514: Çaldıran Savaşı.** Yavuz Sultan Selim'in Şii Safevi tehlikesini bertaraf etmesi.
- **1515: Turnadağ Savaşı.** Dulkadiroğulları'na son verilerek Anadolu Türk siyasi birliğinin savaş yoluyla kesin olarak sağlanması.

- **1516-1517: Mercidabık ve Ridaniye Savaşları.** Memlük Devleti'ne son verilip Mısır'ın alınması ve halifeliğin Osmanlı'ya geçmesi.
- **1521:** Kanuni Sultan Süleyman döneminde Belgrad'ın fethi.
- **1526: Mohaç Meydan Savaşı.** Macaristan'ın Osmanlı'ya bağlı bir krallık haline getirilmesi.
- **1538: Preveze Deniz Savaşı.** Akdeniz'deki Haçlı donanmasının Barbaros Hayreddin Paşa tarafından yenilmesi.
- **1555: Amasya Antlaşması.** İran (Safeviler) ile imzalanan ilk resmi antlaşma.
- **1566: Zigetvar Seferi.** Kanuni Sultan Süleyman'ın son seferi.
- **1571:** Kıbrıs'ın fethi ve buna tepki olarak **İnebahtı Deniz Savaşı**'nda Osmanlı donanmasının ilk kez yakılması.

Osmanlı Devleti: Duraklama, Gerileme ve Dağılma Dönemleri

- **1579:** Sadrazam Sokullu Mehmet Paşa'nın ölümüyle **Duraklama Dönemi**'nin başlaması.
- **1590: Ferhat Paşa Antlaşması.** Doğuda en geniş sınırlara ulaşılması.
- **1606: Zitvatorok Antlaşması.** Avusturya Arşidükünün protokolde Osmanlı Padişahına denk sayılması.
- **1639: Kasr-ı Şirin Antlaşması.** Günümüz Türkiye-İran sınırının büyük ölçüde çizilmesi.
- **1683: II. Viyana Kuşatması.** Merzifonlu Kara Mustafa Paşa komutasındaki ordunun bozguna uğraması ve Türk geri çekilişinin başlaması.
- **1699: Karlofça Antlaşması.** Duraklama Dönemi'nin bitip **Gerileme Dönemi**'nin başlaması.
- **1718-1730:** Pasarofça Antlaşması ile başlayıp Patrona Halil İsyanı ile sona eren **Lale Devri**.
- **1770: Çeşme Baskını.** Rusların Osmanlı donanmasını yakması.
- **1774: Küçük Kaynarca Antlaşması.** O güne kadar imzalanan en ağır antlaşma; Kırım'ın bağımsız olması ve Ruslara ilk kez kapitülasyon verilmesi.
- **1792: Yaş Antlaşması.** Kırım'ın Rusya'ya ait olduğunun kabul edilmesi ve **Dağılma (Çöküş) Dönemi**'nin başlaması.
- **1798:** Fransa'nın (Napolyon) Mısır'ı işgali, Abukır Baskını ve Osmanlı'nın ilk kez "denge politikası" uygulaması.
- **1826: Vaka-i Hayriye.** II. Mahmut tarafından Yeniçeri Ocağı'nın kaldırılması.
- **1827: Navarin Baskını.** İngiltere, Fransa ve Rusya tarafından Osmanlı ve Mısır donanmalarının yakılması.
- **1839: Tanzimat Fermanı (Gülhane Hatt-ı Hümayunu)**'nın Abdülmecit döneminde ilanı.
- **1853-1856: Kırım Savaşı** ve savaşın giderlerini karşılamak için ilk dış borcun (İngiltere'den) alınması.
- **1856: Islahat Fermanı**'nın ilanı ve **Paris Antlaşması** (Osmanlı'nın bir Avrupa devleti sayılması).
- **1876: I. Meşrutiyet**'in ilanı ve ilk anayasa olan **Kanun-i Esasi**'nin yürürlüğe girmesi.
- **1877-1878: 93 Harbi** (Osmanlı-Rus Savaşı).
- **1878:** Geçersiz sayılan Ayastefanos Antlaşması yerine **Berlin Antlaşması**'nın imzalanması (Sırbistan, Karadağ ve Romanya'nın bağımsızlığı).
- **1908:** İttihat ve Terakki'nin baskısıyla **II. Meşrutiyet**'in ilanı.
- **1909:** Rejime karşı çıkan **31 Mart İsyanı**'nın Hareket Ordusu tarafından bastırılması ve II. Abdülhamit'in tahttan indirilmesi.

- **1911: Trablusgarp Savaşı** (İtalya'nın işgali ve dünya tarihinde ilk kez uçak kullanılması).
- **1912-1913: I. ve II. Balkan Savaşları** ile Bab-ı Ali Baskını (İttihat ve Terakki'nin hükümet darbesi).

Milli Mücadele ve Cumhuriyetin Kuruluşu

- **1914-1918: I. Dünya Savaşı.**
- **1915: Çanakkale Savaşları** ve Ermeni olayları üzerine Tehcir Kanunu'nun çıkarılması.
- **30 Ekim 1918: Mondros Ateşkes Antlaşması** ile Osmanlı'nın fiilen sona erme sürecine girmesi.
- **19 Mayıs 1919: Mustafa Kemal'in Samsun'a çıkışı** (Kurtuluş Savaşı örgütlenme döneminin başlangıcı).
- **14 Mayıs 1919: İzmir'in işgal edileceği haberleri üzerine ilk tepki olan Maşatlık Mitingi.**
- **22 Haziran 1919: Amasya Genelgesi.** Kurtuluş Savaşı'nın gerekçesi, amacı ve yönteminin açıklanması.
- **23 Temmuz - 7 Ağustos 1919: Erzurum Kongresi.**
- **4 - 11 Eylül 1919: Sivas Kongresi.**
- **20-22 Ekim 1919: Amasya Görüşmeleri** (İstanbul Hükümeti'nin Temsil Heyeti'ni resmen tanınması).
- **28 Ocak 1920: Son Osmanlı Mebusan Meclisi'nde tam bağımsızlık yemini olan Misak-ı Milli kararlarının alınması.**
- **16 Mart 1920: İtilaf Devletleri tarafından İstanbul'un resmen işgali.**
- **23 Nisan 1920: TBMM'nin Ankara'da açılması.**
- **10 Ağustos 1920: Geçersiz bir belge olan Sevr Antlaşması'nın imzalanması.**
- **Ocak - Mart 1921: I. ve II. İnönü Savaşları.**
- **12 Mart 1921: İstiklal Marşı'nın kabulü.**
- **Temmuz 1921: Eskişehir-Kütahya Savaşları** (Düzenli ordunun tek yenilgisi).
- **23 Ağustos - 13 Eylül 1921: Sakarya Meydan Muharebesi.** 1683'ten beri süregelen Türk geri çekilişinin son bulması.
- **26 Ağustos - 9 Eylül 1922: Büyük Taarruz ve Başkomutanlık Meydan Muharebesi.**
- **11 Ekim 1922: Mudanya Ateşkes Antlaşması.** Savaşın diplomatik safhasının başlaması.
- **1 Kasım 1922: Saltanatın kaldırılması** ve Osmanlı Devleti'nin resmen sona ermesi.
- **24 Temmuz 1923: Lozan Barış Antlaşması.** Yeni Türk Devleti'nin bağımsızlığının tescili.
- **29 Ekim 1923: Cumhuriyetin İlanı.**
- **3 Mart 1924: Halifeliğin kaldırılması,** Tevhid-i Tedrisat Kanunu'nun kabulü ve Osmanlı hanedanının yurtdışına çıkarılması.
- **17 Kasım 1924: İlk muhalefet partisi olan Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası'nın kurulması.**
- **1925: Şeyh Sait İsyanı,** Şapka Kanunu'nun çıkarılması ile Tekke, Zaviye ve Türbelerin kapatılması.
- **1926: İsviçre'den örnek alınarak Medeni Kanun'un kabulü** ve Türk denizlerinde bağımsızlık sağlayan **Kabotaj Kanunu.**
- **1928: Latin Harflerinin (Harf İnkılabı) kabulü.**
- **1930 / 1933 / 1934: Türk kadınına sırasıyla Belediye (1930), Muhtarlık (1933) ve Vekillik (1934) seçimlerine katılma haklarının (BMV) verilmesi.**

- **1931-1932: Türk Tarih Kurumu** (1931) ve **Türk Dil Kurumu**'nun (1932) kurulması.
- **1934: Soyadı Kanunu**'nun kabulü ve **Balkan Antantı**.
- **1936: Montrö Boğazlar Sözleşmesi**. Boğazların egemenliğinin tamamen Türkiye'ye geçmesi.
- **1937: Sadabat Paktı**'nın kurulması.
- **10 Kasım 1938: Mustafa Kemal Atatürk**'ün vefatı.
- **1939: Hatay**'ın Anavatan'a (Türkiye'ye) katılması.

Çağdaş Türk ve Dünya Tarihi

- **1939-1945: II. Dünya Savaşı**. Mihver ve Müttefik devletler arasındaki küresel mücadele.
- **1945: Savaşın bitimini belirleyen Yalta ve Potsdam Konferansları**.
- **1949: Batı bloğunun savunma ittifakı olan NATO**'nun kurulması.
- **1950: Demokrat Parti**'nin iktidara gelmesiyle Türkiye'de yaşanan siyasi değişim (**Beyaz Devrim**).
- **1950-1953: Türkiye**'nin de asker gönderdiği **Kore Savaşı**.
- **1952: Türkiye ve Yunanistan**'ın NATO'ya üye olması.
- **1955: Sovyetler öncülüğünde Varşova Paktı** ve Ortadoğu'da komünizmi engellemek için **Bağdat Paktı**'nın kurulması.
- **1960: Türkiye**'de 27 Mayıs askeri müdahalesi.
- **1962: ABD ile SSCB**'yi nükleer savaşın eşiğine getiren **Küba Füze Krizi** (Jüpiter füzelerinin sökülmesiyle çözüldü).
- **1971: Türkiye**'de 12 Mart Askeri Muhtırası (Ara rejim dönemi).
- **1974: Adadaki Türkleri korumak amacıyla Kıbrıs Barış Harekâtı**'nın gerçekleştirilmesi.
- **1980: 12 Eylül Askeri Darbesi**.
- **1983: Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti**'nin (**KKTC**) kurulması.
- **1989: Sovyet Rusya**'nın 10 yıllık işgalin ardından Afganistan'dan çekilmesi.
- **1991: Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği**'nin (**SSCB**) dağılması ile Soğuk Savaş döneminin sona ermesi.

İslamiyet Öncesi Türk Tarihi

- **Orta Asya Kültür Merkezleri** (Anav, Afanesova, Tagar, Andronova, Karasuk, Kelteminar) ezberlenmeli; "Aşağıdakilerden hangisi bunlardan biri değildir?" şeklinde sınavda çok sorulur.
- **Türk adının anlamları** (Kaşgarlı Mahmut'a göre "olgunluk çağı", Çin kaynaklarında "miğfer", Ziya Gökalp'e göre "kanun nizam sahibi") ve Türkiye adının ilk kez Bizans kaynaklarında geçtiği kesinlikle bilinmelidir.
- **İskitler (Sakalar)** ile ilgili Alper Tunga, Tomris Hatun, üzengi ve "Bozkırın Kuyumcuları" kavramları yeni nesil paragraf sorusu olarak gelebilir.
- **Türk Cihan Hakimiyeti Mefkuresi, Kızılelma** (hedefe ulaştıkça yeni hedef koyma) ve **Nizam-ı Alem** kavramları yorum veya kavram sorusu olarak beklenen yerlerdir.
- **Uygurlar** dönemindeki yenilikler; kütüphane, orta oyunu (tiyatro), matbaa, minyatür, "Balık" adı verilen şehirler, Böğü Kağan'ın Maniheizmi kabulü, Karabalsagun yazıtları ve Çinli seyyah Wang Yen-te'nin bahsettiği tarım faaliyetleri çok önemlidir.
- **Toplumsal Hiyerarşi** sırasına dikkat edilmelidir; Oguş (aile), Uruk (sülale), Boy (Bod), Bodun (millet), İl (Devlet) küçükten büyüğe ya da büyükten küçüğe sıralama olarak çıkabilir.
- **Kut ve Ülüş** kavramları ile kutun kan yoluyla geçmesinin taht kavgalarına sebep olduğu yorumu sorulabilir.
- Göktürk hükümdarı **İşbara Kağan'ın Çin adetlerini reddettiği sözü** ve **Kürşat Ayaklanması** bağımsızlık (oksızlık) göstergesi olarak her an sorulabilir.
- Törenin değişmez hükümleri olan **Könilik (adalet)**, Uzluk (iyilik), Tüzlük (eşitlik), Kişilik (insanlık) dörtlüsüne dikkat edilmelidir; Könilik çıkmıştır, diğerleri veya dördü birden gelebilir.
- Ordudaki keşif birliği olan **Yelme** ile İslam öncesi dönemdeki **12 Hayvanlı Türk Takvimi** ve akıl oyunu olan **Mangala** sınavda potansiyel sorulardır. Hükümdarın emri anlamına gelen **Yarlıg** kavramı son yıllarda çok sorulmaktadır.

İlk Türk-İslam Devletleri

- **Talas Savaşı**, Karlukların saf değiştirmesi ve kağıdın ilk defa Semerkant'ta üretilmesi; ayrıca Semerkant'a "Şehirlerin Şahı", Kaşgar'a "Işıldayan İnci", Buhara'ya "İslam'ın Roması" unvanlarının verilmesi banko sorulardır.
- **Karahanlılar** dönemindeki ilk medrese olan Semerkant Medresesi, **Ribat** (kervansaray) yapıları ve Satuk Buğra Han'ın Müslüman olması sürekli karşınıza çıkacaktır.
- Malazgirt Savaşı öncesi **Romen Diyojen ile Alparslan'ın elçisi** arasındaki diyalog ile **Peçenekler ile Uzların taraf değiştirmesi** muhakkak bilinmelidir.
- Savaşların unvanları: Yurt açan (Malazgirt), **Yurt tutan (Miryokefalon)**, Yurt kurtaran (Büyük Taarruz).
- Büyük Selçuklu Devleti'ni kuran boy **Kınık boyu** iken, devletin yıkılış sebebi olan **Katvan Savaşı** her zaman çıkabilir.
- Anadolu'daki ilk beylikler (Danışment, Saltuk, Mengücek, Artuklu, Çaka) mimari eserleriyle eşleştirilmelidir; ancak **Çaka Beyliği'nin günümüze ulaşan hiçbir eseri olmadığı** bir tuzak soru olarak gelebilir. Mama Hatun Türbesi ve Tepsi Minare (Saltuklular), Divriği Ulu Cami (Mengücek), Malabadi Köprüsü (Artuklular) eserleri ezberlenmelidir.
- Hükümdarlık sembolleri (Otağ, nevbet, hutbe, tıraz, hilat vb.) ve unvanları önemlidir, özellikle "Kağan" unvanının İslam'dan sonra kullanılmadığı vurgulanmaktadır.
- Saray görevlilerinden **Camedar** (hükümdarın kıyafet sorumlusu) ve **Hacip** (sarayın en yetkili görevlisi) kelimelerine çok dikkat edilmelidir.
- Divan eşleştirmelerinde **Divan-ı İnşa/Tuğra (yazışma)** ve Divan-ı İstifa (ekonomi) özellikle çıkar.
- **İkta sisteminin asıl amacı** ile Osmanlı'daki karşılığı Pençik veya Devşirme olan **Gulam sistemi** kesinlikle bilinmelidir. Ayrıca diplomanın eski adı olan **İcazetname** sınav sorusu adaydır.
- Bilim insanlarından **İbni Sina** (Tıbbın hükümdarı, El Kanun fit Tıp, Azimut halkası), **Biruni** (Asarül Bakiye), **Farabi**, **İbni Rüşt** ve **El Cezeri** (Sibernetik, Artuklular) en çok sorulan ve beklenen isimlerdir.
- Eserin hangi devlete ait olduğunu bulma formülü şöyledir: Edirne, İstanbul, Bursa, Trabzon veya Yeşil, Haseki, Çelebi, Paşa kelimeleri varsa **Osmanlı**; Çifte, Alaaddin kelimeleri varsa **Anadolu Selçuklu (ASD)**'dur. İstisna olarak Yakutiye Medresesi İlhanlılar'a, Sultan Dağı Medresesi ASD'ye aittir.

Osmanlı Devleti Kültür, Medeniyet ve Siyasi Tarihi

- **Kazasker (Kadıasker)**'e çok dikkat edilmelidir; kendisi Seyfiye (asker) sınıfında değil, İlmiye sınıfındadır, müderris/kadı ataması yapar ve Ruznamçe defterini tutar.
- **Eyalet Sistemi:** Salyaneli (maaşlı/tımar yok) ve Salyanesiz (maaşsız/tımar var) olarak ayrılır. Garp Ocakları T-T-C (Tunus, Cezayir, Trablusgarp) olarak kodlanmıştır.
- Kadıların görevleri, Şuhudül Hal (bilirkişi), Darülaceze, Darüşşafaka, Darülbedayi (Tiyatro), Darülelhan (Müzik) ve Kızılay'ın eski adı Hilal-i Ahmer bilinmelidir.
- Orduya geçiş aşaması olan **Bedergah (Kapıya çıkma)** ile savaşa çıkmadan önce okunan **Gülbank duası** çıkabilir.
- Toprak yönetiminde padişahın eşlerine/kızlarına ayrılan **Paşmaklık** ve geliri doğrudan hazineye aktarılan **Mukataa/İltizam** topraklarına dikkat çekilmiştir.
- Eğitimde ilkokula başlama töreni **Amin Alayı (Bedi Besmele)** ile medreselerin bozulma sebebi olan **Beşik Ulemalığı (Alimin oğlu alimdir)** kavramları hep çıkar. Medrese öğrencilerinin çıkardığı **Suhte İsyancıları** unutulmamalıdır.
- Bilim insanlarında; ilk cerrah Sabuncuoğlu Şerafettin, mikrop araştırmacısı Akşemsettin, Cihannüma yazarı Katip Çelebi, roketle uçan Lagari Hasan Çelebi ile ilk vakanüvis Naima soru adaydır.
- Ekonomik terimlerden İaşecilik, Provizyonizm, Gelenekçilik ve Fiskalizm ile işyeri açma ruhsatı **Gedik hakkı**, kalite kontrolcüsü **Ehli Hibre** net çıkabilecek kavramlardır.
- Vergilerde olağanüstü hal vergisi **Avarız** çok sık sorulur; Cizye ve Avarız'ın toprağa dayalı vergiler olmadığı çeldiricisine dikkat edilmelidir. Toptancı hali anlamına gelen **Kapan** terimi de çıkabilir.
- Sanatta perspektifi olmayan **Minyatür** (Nakkaş Sinan Bey'in Gül Koklayan Fatih eseri), resimde **Şeker Ahmet Paşa** ve Sanayi Nefise Mektebi'nin kurucusu, ilk müzeci/arkeolog **Osman Hamdi Bey** daima sorulur.
- Kuruluş dönemindeki **Müdara, İskan ve İstimalet** politikaları kesinlikle bilinmelidir; İskan politikasında vergi alınmaz ve konargöçerler yerleştirilir. Haçlılarla yapılan savaşların kodlaması *****SINAV II*****dir (Sırpındığı, 1. Kosova, Niğbolu, Varna, 2. Kosova).

- Yıldırım Bayezid'in Niğbolu Zaferi sonrası halifeden aldığı **Sultan-ı İklim-i Rum** unvanı ile Ankara Savaşı sonrasında ATSB'nin bozulduğu **Fetret Devri** (1402-1413) daima gelir.
- Fatih Döneminde Karadeniz'in Türk gölü olması (**Kırım'ın alınması**) ile ATSB (Anadolu Türk Siyasi Birliği) hedefleri sorulur.
- Duraklamanın nedenleri (Sık padişah değişikliği, beşik ulemalığı) ile **Kasr-ı Şirin** (İran sınırı), **Bucaş** (Batıda en geniş sınır) ve **Ferhat Paşa** (Doğuda en geniş sınır) antlaşmaları eşleştirme olarak çıkar. Islahatçılar şifresi ****"TOKMAK"***tır.
- Gerileme ve Dağılma Dönemi Islahatları: 1. Mahmut'un batı tarzı ilk askeri ıslahatları, 3. Mustafa'nın Esham sistemi (iç borçlanma), 3. Selim'in Nizam-ı Cedit ve Matbaa-i Amire yenilikleri beklenir.
- **2. Mahmut** dönemindeki Sened-i İttifak, Müsaderenin kaldırılması, Takvim-i Vekayi (İlk resmi gazete) ve Nazırlıkların kurulması en çok sorulan ıslahatlardandır.
- **Tanzimat Fermanı** ("herkes" kelimesi geçer) ile **Islahat Fermanı** ("gayrimüslim" kelimesi geçer) ayrımı metin sorularında anahtar noktadır.
- Abdülaziz'in yurt dışına çıkan ilk padişah olması, Darüşşafaka ve Hilal-i Ahmer'i açması; 2. Abdülhamit'in **Maarifperver** unvanı, Sanayi Nefise Mektebi, Darülaceze ve 3B Projesi en önemli olaylardır.

İnkılap Tarihi (Milli Mücadele ve Atatürk Dönemi)

- **Trablusgarp Savaşı:** Sömürgecilik savaşıdır, Mustafa Kemal'in Gazeteci Mustafa Şerif takma adıyla Derne ve Tobruk'ta katıldığı ilk savaştır.
- **Balkan Savaşları:** LER ekine dikkat! 1. Balkan'da kaybedilen Doğu Trakya, "Balkan Savaşları" genel adında 2. Balkan'da geri alındığı için "kaybedilen yerler" arasına alınamaz.
- **I. Dünya Savaşı:** Taarruz cepheleri **Kafkas** ve **Kanal**'dır. Mustafa Kemal ÇKS (Çanakkale, Kafkas, Suriye-Filistin) cephelerinde savaşmıştır. Çanakkale'de Fransız denizaltısını vuran **Müstecip Onbaşı**, "18 Mart Kahramanı" **Cevat Çobanlı** ve Mustafa Kemal'in "Ben size taarruz değil ölmeyi emrediyorum" sözü çok önemlidir. Irak Cephesinde "Kut'ül Amare" zaferi ve Halil Kut Paşa bilinmelidir.
- **Mondros ve Cemiyetler:** 7. ve 24. (Vilayet-i Sitte: BESDEV) maddelerin yorumu ile Rauf Orbay'ın gafi ("İstiklalimiz korunmuştur") çıkar. Cemiyet isimlerinde bölge/il adı veya Müdafaa-i Hukuk varsa yararlıdır (İstisna: Kilikyalılar Çukurova'yı savunur, yararlıdır).
- **Havza Genelgesi:** Milli bilinci uyandırmak, mitinglerde masumlara zarar verip haklıyken haksız duruma düşmemek içindir.
- **Amasya Genelgesi:** Milli mücadelenin amacı, gerekçesi ve yöntemi belirlenmiştir. İsmet İnönü ve Ali Fethi Okyar'ın imzası yoktur!.

- **Kongreler:** Erzurum'da ilk kez milli sınırlardan bahsedilmiş ve Manda-Himaye ilk defa reddedilmiştir. Sivas Kongresinde tüm cemiyetler birleştirilmiş, İrade-i Milliye gazetesi çıkarılmış ve Manda kesin reddedilmiştir.
- **Misak-ı Milli:** Sınırlar, boğazlar, kapitülasyonlar konuşulmuş, ulusal egemenlik yerine ulusal bağımsızlık vurgulanmıştır.
- **I. TBMM:** Kurucu, Demokratik, İhtilalci, Olağanüstü, Güçler Birliği özellikleri vardır. Çıkardığı kanunlar (Ağnam Vergisi, Hıyanet-i Vataniye vb.) arasında Takrir-i Sükun, Şapka, Tekalif-i Milliye kesinlikle **yoktur**.
- **İsyanlar:** Akbaş Cephaneliği Baskını (Köprülü Hamdi Bey) yeni nesil soru olabilir. Doğrudan İstanbul'un çıkardığı (Anzavur, Kuva-yi İnzibatiye), ortaklaşa çıkardıkları (Çopur Musa vb.) ve sonradan isyan edenler (Çerkez Ethem) kategorik olarak sorulur.
- **Muharebeler Dönemi:**
 - Doğu'da Gümrü Antlaşması (TBMM'yi tanıyan ilk devlet Ermenistan).
 - Güney'de Karboğazı Baskını, Sütçü İmam (Maraş), Şahin Bey (Antep).
 - I. İnönü (Düzenli ordunun ilk zaferi) sonuçları: İstiklal Marşı, Londra Konferansı, Afgan Dostluk. Mustafa Kemal'in "Siz orada yalnız düşmanı değil, milletin makus talihini de yendiniz" telgrafını **II. İnönü** savaşından sonra atmıştır.
 - Kütahya-Eskişehir Muharebeleri sırasındaki **Maarif Kongresi** her zaman sorulur. Mustafa Kemal bu yenilgi sonrası Başkomutan olup Tekalif-i Milliye emirlerini çıkarmıştır.
 - Sakarya Meydan Muharebesi (Subaylar Savaşı/Melhame-i Kübra): "Hattı müdafaa yoktur sathı müdafaa vardır" sözü burada söylenmiştir. Son savunma savaşıdır ve Mustafa Kemal'e Gazilik/Mareşallik verilmiştir.
 - Büyük Taarruz (Başkomutanlık/Dumlupınar): "Ordular ilk hedefiniz Akdeniz'dir!" emri ve Fevzi Çakmak'ın Mareşal olması çıkar.
- **Lozan Barış Antlaşması:** Asla taviz verilmeyen konular: Kapitülasyonlar ve Ermeni yurdu. Çözülemeyip sonraya bırakılan tek konu: Irak sınırı (Musul).
- **Atatürk İlkeleri (Anahtar Kelimeler):**
 - *Cumhuriyetçilik:* Ulusal egemenlik, oy verme, parti kurma.
 - *Laiklik:* Akılcılık, bilimsellik.
 - *Halkçılık:* Eşitlik, sosyal devlet.
 - *Milliyetçilik:* Türk kelimesi, Kabotaj Kanunu.
 - *Devletçilik:* Ekonomi, fabrikalar, Teşvik-i Sanayi.
 - *İnkılapçılık:* "Yerine" kelimesi, çağdaşlaşma.

- **İnkılaplar:** Medeni Kanun (İsviçre'den alındı, **siyasi hak içermez**, birçok ilkeye girer). Tevhid-i Tedrisat (ikiliği bitirdi) ve tamamlayıcısı Maarif Teşkilatı Kanunu (okul açılması devlet iznine bağlandı, yabancı okullarda Türkçe vb. derslere Türk öğretmenler girecek). İzmir İktisat Kongresi (Kazım Karabekir başkanlığında). Aşar vergisinin kalkması (Halkçılık). Nuri Killigil, Vecihi Hürkuş, Nuri Demirağ (Uçak/Silah sanayisi) öncüleri.
- **Atatürk Dönemi Dış Politika:** En çok Fransa ile sorun yaşadık (Yabancı okullar, Bozkurt-Lotus, Hatay). Yunanistan ile Etabli (Nüfus mübadelesi) sorunu.
- **Kültür ve Medeniyet:** Darülbeyt'in Şehir Tiyatrolarına, Darülelhan'ın Konservatuvara dönüşmesi ile Kadro Dergisi ve Belleten yayınları.

Çağdaş Türk ve Dünya Tarihi

- **II. Dünya Savaşı Öncesi:** Japonya'da Meiji Restorasyonu, 1929 Dünya Ekonomik Krizi (Kara Perşembe) ve Türkiye'nin aldığı Clearing ile Milli İktisat Cemiyeti önlemleri. SSCB'nin Orta Asya istilasına karşı başlayan Basmacı Hareketi (Zeki Velidi Togan, Enver Paşa).
- **II. Dünya Savaşı:** İngiltere'nin Yatıştırma politikası, Fransa'nın Maginot (Majino) hattı, Türkiye'nin Çakmak hattı. Savaş sırasında İsmet İnönü döneminde çıkarılan **Varlık Vergisi**, Milli Korunma Kanunu, Toprak Mahsulleri Vergisi ve Karne Uygulaması çok sık sorulur.
- **Soğuk Savaş:** Truman, Marshall planları ve NATO (Batı bloğu); Kominform, Comecon ve Varşova Paktı (Doğu bloğu). Kominform'dan ilk atılan devlet **Yugoslavya**'dır. Kore Savaşı'na katılmamız bize NATO'nun kapısını açmıştır (Tahsin Yazıcı ve Şimal Yıldızı). İsrail'in kuruluşuna neden olan **Balfour Deklarasyonu** ve Süveyş Krizinin yaşandığı 1956 Mısır-İsrail Savaşı.
- **Yumuşama Dönemi:** ABD ile Çin'i yakınlaştıran Ping-Pong Diplomasisi. Kıbrıs sorunundaki Akritas Planı, Kanlı Noel, Yeşil Hat, Enosis ve EOKA örgütü terimleri eşleştirme olarak çıkacaktır. Ermeni örgütü ASALA'nın 4T planı.
- **Türkiye (1950-1980):** Demokrat Parti'yi kuran Dörtlülük Takrir (Celal Bayar, Adnan Menderes, Refik Koraltan, Fuat Köprülü). ODTÜ, KTÜ ve Ege Üniversitelerinin kuruluşu, Gümüş Motor ve Devrim Arabaları.
- **Küreselleşen Dünya:** SSCB'nin dağılmasında Gorbaçov'un Glasnost ve Perestroika politikaları. Yugoslavya'nın dağılması ve Bilge Kral Aliya İzzetbegoviç. Suriye ve Irak ile yaşadığımız **Su Sorunu** (Fırat, Dicle, Asi). Yakın zamanda vefat eden ünlü beyin cerrahı Gazi Yaşargil ile matematikçi Cahit Arf bilim insanı sorularında çıkabilir.

İslamiyet Öncesi Türk Tarihi

- **MÖ 318:** Hun adının geçtiği ilk belge olan Çin ile yapılan Kuzey Şansi Antlaşması.
- **MÖ 209:** Mete Han'ın tahta çıkışı, onlu sistemin kuruluşu ve Kara Kuvvetleri'nin kuruluş yıldönümü.
- **MS 375:** Balamir önderliğinde Kavimler Göçü'nün başlaması.
- **MS 395:** Roma İmparatorluğu'nun Doğu ve Batı olarak ikiye ayrılması.
- **MS 552:** Bumin Kağan tarafından Avarlara son verilerek Türk adıyla kurulan ilk devlet olan Göktürk Devleti'nin kurulması.
- **MS 639:** Türk tarihinin ilk milli istiklal ayaklanması olan Kürşat Ayaklanması.
- **MS 725:** Vezir Tonyukuk tarafından Türk edebiyat tarihinin bilinen ilk yazılı eseri Orhun Abideleri'nin ilkinin dikilmesi.
- **MS 744:** Uygur Devleti'nin kuruluşu ve yerleşik yaşama geçiş sürecinin başlaması.

İlk Türk-İslam Devletleri

- **751:** Talas Savaşı; Karlukların saf değiştirmesiyle Abbasilerin zaferi ve Türklerin kitleler halinde İslamiyet'e geçişi.
- **840:** Orta Asya'daki ilk Müslüman Türk devleti olan Karahanlılar Devleti'nin kurulması.
- **868:** Mısır'da kurulan ilk Türk-İslam devleti olan Tolunoğulları'nın kuruluşu.
- **963:** Gazneliler Devleti'nin kuruluşu.
- **1040:** Dandanakan Savaşı; Gazneliler yıkılış sürecine girerken Büyük Selçuklu Devleti'nin resmen kurulması.
- **1048:** Pasinler Savaşı; Büyük Selçuklu ile Bizans arasındaki ilk büyük savaş.
- **1055:** Tuğrul Bey'in Bağdat Seferi ve kendisine Halife tarafından "Doğunun ve Batının Hükümdarı" unvanının verilmesi.
- **1071:** Malazgirt Meydan Muharebesi ("Yurt Açı"); Bizans İmparatoru Romen Diyojen'in esir düşmesi ve Anadolu'nun kapılarının Türklere açılması.
- **1075:** İznik merkezli olarak Anadolu (Türkiye) Selçuklu Devleti'nin kurulması.
- **1176:** Miryokefalon Savaşı ("Yurt Tutan"); Anadolu'nun kesin Türk yurdu olduğunun kanıtlanması.
- **1230:** Yassıçemen Savaşı; Harzemşahların yıkılış sürecine girmesiyle Anadolu'nun Moğol istilasına açık hale gelmesi.
- **1243:** Köseadağ Savaşı; Anadolu Selçuklu Devleti'nin Moğollara (İlhanlılar) yenilmesi ve İkinci Beylikler döneminin başlaması.

Osmanlı Devleti (Kuruluş, Yükselme, Duraklama, Gerileme, Dağılma Dönemleri)

- **1299:** Osmanlı Devleti'nin genel kabul gören kuruluş tarihi.
- **1326:** Bursa'nın fethi ve başkent yapılması.
- **1353:** Çimpe Kalesi'nin alınmasıyla Rumeli'ye ilk geçişin sağlanması.
- **1364:** Sırsındığı Savaşı; Haçlılarla yapılan ilk savaş.
- **1389:** I. Kosova Savaşı; savaş meydanında ilk kez top kullanılması ve I. Murad'ın şehit edilmesi.
- **1402-1413:** Ankara Savaşı ile Yıldırım Bayezid'in esir düşmesi ve ardından yaşanan Fetret Devri.
- **1444 ve 1448:** Varna ve II. Kosova Savaşları ile Balkanlar'ın kesin Türk yurdu haline gelmesi.
- **1453:** İstanbul'un Fethi; Kuruluş döneminin bitip Yükselme döneminin başlaması.

- **1473:** Otlukbeli Savaşı; Fatih Sultan Mehmet'in Akkoyunlu Uzun Hasan'ı mağlup etmesi.
- **1514-1517:** Çaldıran (1514), Turnadağ (1515), Mercidabık (1516) ve Ridaniye (1517) Savaşları; Yavuz Sultan Selim dönemi, Halifeliğin Osmanlı'ya geçişi.
- **1538:** Preveze Deniz Savaşı; Barbaros Hayrettin Paşa komutasında Akdeniz'in Türk gölü haline gelmesi.
- **1571:** Kıbrıs'ın alınması ve İnebahtı'da Osmanlı donanmasının yakılması.
- **1606:** Zitvatorok Antlaşması; Orta Avrupa'daki siyasi üstünlüğün sona ermesi ve Osmanlı padişahı ile Avusturya kralının denk sayılması.
- **1639:** Kasr-ı Şirin Antlaşması; günümüz Türkiye-İran sınırının büyük ölçüde çizilmesi.
- **1683:** Merzifonlu Kara Mustafa Paşa önderliğinde II. Viyana Kuşatması ve kutsal ittifak devletleriyle başlayan uzun savaşlar.
- **1699:** Karlovça Antlaşması; Osmanlı'nın batıda ilk kez büyük çapta toprak kaybederek Gerileme Dönemi'ne girmesi.
- **1718-1730:** Pasarovça Antlaşması ile başlayan ve Patrona Halil İsyanı ile sona eren Lale Devri.
- **1774:** Küçük Kaynarca Antlaşması; Kırım'ın bağımsız olması ve Rusya'ya ilk kez savaş tazminatı ödenmesi.
- **1792:** Yaş Antlaşması; Kırım'ın Rusya'ya ait olduğunun kabul edilmesi ve Dağılma Dönemi'ne geçiş.
- **1839:** Tanzimat Fermanı'nın (Gülhane Hatt-ı Hümayunu) ilanı.
- **1856:** Islahat Fermanı'nın ilanı.
- **1876:** I. Meşrutiyet'in ve Osmanlı'nın ilk yazılı anayasası Kanun-i Esasi'nin ilanı.
- **1877-1878:** 93 Harbi (Osmanlı-Rus Savaşı) ve Berlin Antlaşması.
- **1881:** Muharrem Kararnamesi ile Osmanlı'nın iflasını açıklaması ve Düyun-u Umumiye'nin (Genel Borçlar İdaresi) kurulması.
- **1908:** Reval Görüşmeleri ve II. Meşrutiyet'in ilanı.
- **1909:** Rejimi değiştirmeye yönelik çıkan ilk isyan olan 31 Mart Vakası.

İnkılap Tarihi (Milli Mücadele ve Cumhuriyet Dönemi)

- **1911-1912:** Trablusgarp Savaşı; Kuzey Afrika'daki son toprakların İtalya'ya kaybedilmesi.
- **1912-1913:** Balkan Savaşları.
- **1914-1918:** I. Dünya Savaşı.
- **30 Ekim 1918:** Mondros Ateşkes Antlaşması; Osmanlı Devleti'nin fiilen sona ermesi.
- **15 Mayıs 1919:** İzmir'in Yunanlar tarafından işgali.
- **23 Temmuz 1919:** Erzurum Kongresi'nin toplanması.
- **4-11 Eylül 1919:** Sivas Kongresi'nin toplanması.
- **16 Mart 1920:** İstanbul'un İtilaf Devletleri tarafından resmen işgali.
- **23 Nisan 1920:** Birinci TBMM'nin açılması ve Türkiye Devleti'nin kuruluşu.
- **10 Ağustos 1920:** Sevr Barış Antlaşması'nın imzalanması.
- **Ocak 1921:** I. İnönü Savaşı ve düzenli ordunun ilk zaferi.
- **23 Ağustos - 13 Eylül 1921:** Sakarya Meydan Muharebesi (21 gün 21 gece); Türklerin 1683'ten beri süren geri çekilişinin durdurulması.
- **26-30 Ağustos 1922:** Büyük Taarruz (Başkomutanlık Meydan Muharebesi) ("Yurt Kurtaran").
- **Ekim 1922:** Mudanya Ateşkes Antlaşması; Osmanlı'nın hukuken sona ermesi ve askeri safhanın kapanması.

- **1 Kasım 1922:** Saltanatın Kaldırılması; Osmanlı Devleti'nin resmen sona ermesi.
- **24 Temmuz 1923:** Lozan Barış Antlaşması'nın imzalanması.
- **29 Ekim 1923:** Cumhuriyet'in İlanı; rejim ve devlet başkanı sorununun çözülmesi.
- **3 Mart 1924:** Halifeliğin, Şeriye ve Evkaf Vekaletinin, Erkan-ı Harbiye-i Umumiye Vekaletinin kaldırılması ve Tevhid-i Tedrisat Kanunu'nun kabulü.
- **1925:** Cumhuriyet rejimini yıkmaya yönelik ilk ayaklanma olan Şeyh Said İsyanı ve Takrir-i Sükun Kanunu'nun ilanı.
- **1928:** Yeni Türk Harflerinin (Latin Alfabesi) kabulü.
- **1929:** ABD Borsası'nın (Kara Perşembe) çökmesiyle başlayan 1929 Dünya Ekonomik Krizi.
- **1930:** Menemen Olayı (Cumhuriyet rejimine karşı çıkan ikinci isyan).
- **1934:** Kadınlara seçme ve seçilme hakkının verilmesi ile Soyadı Kanunu'nun çıkarılması.
- **1938:** Mustafa Kemal Atatürk'ün vefatı.
- **1939:** Hatay'ın Anavatan'a (Türkiye'ye) katılması.

Çağdaş Türk ve Dünya Tarihi

- **1939-1945:** II. Dünya Savaşı Dönemi.
- **1945:** Yalta ve San Francisco Konferansları sonucunda Birleşmiş Milletler'in resmen kuruluşu.
- **1947:** Truman Doktrini'nin ilanı ve dünyanın iki bloğa ayrılmasıyla Soğuk Savaş döneminin başlaması.
- **1948:** İsrail Devleti'nin Orta Doğu'da kurulması.
- **1950:** Kore Savaşı'nın başlaması ve Demokrat Parti'nin Türkiye'de iktidara gelmesi.
- **1952:** Türkiye'nin NATO'ya üye olması.
- **1954:** Kıbrıs sorununun uluslararası bir sorun olarak ilk kez ortaya çıkması.
- **1955:** Selanik'teki Atatürk'ün evinin bombalandığı yalan haberiyle İstanbul'da azınlıklara yönelik yaşanan 6-7 Eylül Olayları.
- **1962:** Küba Ekim Füze Krizi; SSCB ile ABD'nin restleşmesi ve dünyanın nükleer savaşın eşiğinden dönmesi.
- **1974:** Türkiye'nin adaya müdahalesiyle gerçekleşen Kıbrıs Barış Harekatı.
- **1980:** Türkiye'de 12 Eylül Askeri Darbesi.
- **1991:** Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği'nin (SSCB) dağılması; Bağımsız Türk Cumhuriyetleri'nin kurulması ve Küreselleşen Dünya döneminin başlaması.

2. İlk Türk Devletleri ve Türk-İslam Tarihi

- **Türk Adının Anlamı:** Çin kaynaklarında "miğfer" olarak geçmesi potansiyel sınav sorusudur.
- **Federatif Yapı ve İkili Teşkilat:** "İkili teşkilat" (doğu-batı) ve "boyar birliği" doğrudan *federatif (yarı özerk) yapının* göstergesidir; bu durum devletlerin kısa ömürlü olmasına ve taht kavgalarına zemin hazırlamıştır.
- **Taht Kavgasının Nedenleri:** Kut inancının babadan oğula geçmesi, "ülke hanedanın ortak malıdır" anlayışı ve verasetin kesin olmaması.
- **Kurultay (Toy):** Kurultay'da son söz kağana aitse burası bir "danışma meclisi"dir. Ancak töreye aykırı davranan kağanı tahttan indirme yetkisinin bulunması demokratik özellik gösterir.
- **Uygurlar ve Yerleşik Yaşam:** Göçebeyken de madencilik ve dokumacılık yapılabilir. Ancak *fresko (duvar resmi), mimari eserler, tapınak ve konut vergisi* kesinlikle yerleşik yaşamın kanıtıdır. İlk yazılı hukuk Uygurlardadır.
- **Türk-İslam İlkeleri:** Karahanlılar dönemindeki ilk medrese (Semerkant), ilk kervansaray (Ribat) ve burslu eğitim sistemi çok sık sorulur. Anadolu'da kurulan ilk medrese ise Danişmentlilere ait Yağıbasan Medresesidir.
- **Veraset Farklılığı:** Memlüklerde "her güçlü komutanın sultan olma hakkı" vardır; bu durum onlarda Kut inancının olmadığını gösterir.

3. Osmanlı Devleti (Kültür-Medeniyet ve Siyaset)

- **Divan-ı Hümayun ve Yöneticiler:** Divanda davalara Kadı bakmaz; eğitim, adalet ve din işlerinden "Kazasker" sorumludur ve kendisi medrese çıkışlı, yani Türk-Müslüman olmak zorundadır (Devşirme olamaz).
- **Toprak ve Ekonomi:** "Tımar" (dirlik) sisteminin bozulması eyalet ordusunun zayıflamasına, ekonominin çökmesine, taşra idaresinin bozulmasına ve "Büyük Kaçgun" adı verilen köyden kente göçlere sebep olmuştur. Sıcak para (nakit) ihtiyacını karşılamak için ihaleye dayalı "İltizam" sistemi getirilmiş, bu da ömür boyu ihaleye (Malikane) dönüşerek taşrada zengin "Ayan" sınıfının doğmasına yol açmıştır.
- **Hristiyan Birliğini Bölme Politikası:** Fatih Sultan Mehmet ve Kanuni Sultan Süleyman'ın Fransa gibi Avrupa devletlerine kapitülasyon (ayrıcalık) vermesinin ya da Ortodoks koruyuculuğunu üstlenmesinin temel sebebi "Hristiyan birliğinin (Haçlı ittifakının) oluşumunu engellemek" ve "Coğrafi Keşiflerin olumsuzluğunu gidermek"tir.

4. Dağılma Dönemi ve Antlaşmalar

- **Balta Limanı Antlaşması:** Osmanlı'yı ekonomik olarak "Avrupa'nın açık pazarı" haline getiren antlaşmadır. Son yıllarda çok sık sorulmaktadır.
- **Kırım Harbi ve Paris Konferansı:** Sınavlarda defalarca çıkmış çok kritik bir konudur. Tanzimat Fermanı'nın etkisiyle Osmanlı'nın bir "Avrupa devleti" sayılması olumluyken, savaşı kazanmasına rağmen "Karadeniz'in tarafsız olması ve donanma bulunduramaması" maddesi Osmanlı'ya "yenik devlet muamelesi" yapıldığını gösterir.
- **Sened-i İttifak:** II. Mahmut'un ayanlarla imzaladığı iç sözleşmedir. Amacı taşrada (eyaletlerde) merkezi otoriteyi artırmaktır. Avrupa'nın baskısı, milliyetçilik veya azınlıklarla hiçbir ilgisi yoktur.
- **Berlin Konferansı:** Ermeni ve Makedonya meselesinin uluslararası bir soruna dönüştüğü anlaşmadır; konferans öncesi Kıbrıs geçici olarak İngiltere'ye bırakılmıştır.

5. Milli Mücadele, Genelgeler ve Kongreler

- **Mondros Mütarekesi:** Antlaşmanın 7. maddesi (stratejik bölgelerin işgali) ve 24. maddesi (Vilayet-i Sitte) işgallerin kolaylaştırılması değil, "işgallere yasal dayanak" oluşturulmasıdır.
- **Wilson İlkeleri:** "Her ulus kendi geleceğine kendisi karar verecek" (Self-Determinasyon) maddesi "manda ve himayeye" karşı bir önlemdir; "çoğunluk" maddesi ise imparatorlukların dağılmasına dayanak olmuştur.
- **Çanakkale Cephesi:** 8 metre siper mesafesi vurgusu yapılarak "Anafartalar Komutanı" sıfatıyla Mustafa Kemal'in sorulması beklenen bir detaydır. Toprak kazandığımız tek cephe Kafkas, başarılı olduğumuz tek cephe Çanakkale'dir.
- **Amasya Genelgesi:** Kurtuluş Savaşı'nın gerekçe, amaç ve yönteminin belirtildiği ihtilal bildirgesidir. "Ulusun kararı" vurgusu ile "Milli Egemenlik" kavramı ilk kez burada üstü kapalı olarak zikredilmiştir.
- **Erzurum Kongresi:** "Mebusan Meclisi açılmalıdır" kararı, tamamen İstanbul Hükümeti'ni denetleme amacı taşımaktadır (Milli egemenlik adımı).
- **Misak-ı Milli:** Yabancılar tarafından ayrıcalıkların (Kapitülasyonlar) ilk kez reddedildiği, Boğazlarla ilgili ilk kararın alındığı belgedir.
- **İstiklal Mahkemeleri:** Üyelerinin milletvekili olması demokratik olmadığını (güçler birliği) gösterir. Şeyh Said İsyanı, İzmir Suikastı, Tekalif-i Milliye gibi durumlarda görev almıştır; ancak *Menemen Olayında İstiklal Mahkemeleri görev yapmamıştır* (*Divan-ı Harp kurulmuştur*).

6. Atatürk İnkıpları ve İlkeleri

- **Tamamlayıcılık (Çok Beklenen Soru Kökü):** Lozan'da kaldırılan kapitülasyonların *eğitimdeki* tamamlayıcısı "Tevhid-i Tedrisat", *hukuktaki* tamamlayıcısı "Medeni Kanun", *denizlerdeki* tamamlayıcısı ise "Kabotaj Kanunu"dur.
- **Medeni Kanun Tuzağı:** İsviçre'den alınan Medeni Kanun ile hukukta ikilikler giderilmiş ve sosyal/ekonomik eşitlik gelmiştir. Ancak Medeni Kanun'da **kadınlara siyasi hak (seçme-seçilme) verilmemiştir**. Siyasi haklar 1930-1933-1934 yıllarında (BMW kodlamasıyla Belediye, Muhtar, Vekil) verilmiştir.
- **Laikleşme Adımları:** Anayasanın en yoğun şekilde laikleşmesi **1928'de "Devletin dini İslamdır" maddesinin anayasadan çıkarılmasıyla** gerçekleşmiştir (Laiklik ilkesinin anayasaya girmesi 1937'dir, karıştırılmamalıdır).
- **İlke-İnkılap Eşleştirmeleri:**
 - Halkın yönetime katılması, seçme-seçilme ve meclis doğrudan **Cumhuriyetçiliktir**.
 - Eşitlik, toplumsal kaynaşma ve aşar vergisinin kaldırılması **Halkçılıktır**.
 - Akıl, bilim ve din/vicdan hürriyeti **Laiklidir**.
 - Tam bağımsızlık, milli birlik/beraberlik, Misak-ı Milli ve kültür birliği **Milliyetçiliktir**.
 - Teşvik-i Sanayi Kanununun başarısız olması sonrasında "halkın ihtiyacı için büyük yatırımların devlet eliyle yapılması" (Sümerbank, 5 Yıllık Sanayi Planı) **Devletçiliktir**.

7. Çağdaş Türk ve Dünya Tarihi

- **II. Dünya Savaşı Konferansları:** 2025 yılında çıkan ve çıkması yine muhtemel olan "Kazablanka Konferansı"nda Mihver devletlerin kayıtsız şartsız teslim alınması kararı verilmiş, Sicilya Çıkarması onaylanmış ve Türkiye'nin savaşa girmesi için baskı yapılmıştır.
- **ABD Doktrinleri:** *Truman Doktrini* Yunanistan ve Türkiye'ye komünizm tehlikesine karşı hem askeri hem ekonomik bir yardımdır. *Eisenhower Doktrini* ise Ortadoğu'da komünizme karşı alınmış Amerikan önlemidir (Mısır ve Suriye Arap Birliği'ni engelleyeceği gerekçesiyle karşı çıkmıştır).
- **Yumuşama Dönemi:** Yumuşama Dönemi'nin resmi belgesi **Helsinki Sözleşmesi**'dir. ABD, Çin ve SSCB arasındaki "Üçgen Diplomasisi" (mekik/ping-pong diplomasisi süreçleri) yakın zamanda çıkmış ve çıkabilecek kavramlardır.

1. İlk Türk Devletleri ve Türk-İslam Dönemi

- **MÖ 209:** Asya Hun Hükümdarı Mete Han'ın tahta çıkışı. Bu tarih, ilk düzenli ordunun (onluk sistem) kuruluşu ve 12 Hayvanlı Türk Takviminin başlangıcı kabul edilir.
- **375:** Kavimler Göçü. Asya Hun Devleti'nin zayıflamasıyla başlayan bu göç, Avrupa Hun Devleti'nin kurulmasına ve İlk Çağ'ın bitip Orta Çağ'ın başlamasına zemin hazırlamıştır.
- **552:** Bumin Kağan önderliğinde Avarların yıkılarak I. Göktürk Devleti'nin kurulması.
- **639:** Kürşat İsyanı. Çin esaretine karşı Türklerin bağımsızlık meşalesini yaktığı ilk isyandır.
- **744 ve sonrası:** Uygurların kurulması ve Böğü Kağan döneminde Maniheizm'i kabul ederek ilk kez yerleşik yaşama geçmeleri.
- **751:** Talas Savaşı. Karlukların Çin'e karşı Arapları desteklemesi ve kitleler halinde İslamiyet'i kabul eden ilk Türk boyu olmaları.
- **1040:** Dandanakan Savaşı. Büyük Selçuklu Devleti'nin Horasan'da Gaznelileri yenerek resmen kurulması ve fetih yönünü batıya çevirmesi.
- **1048:** Pasinler Savaşı. Anadolu için Bizans'la yapılan ilk büyük savaş.
- **1071:** Malazgirt Meydan Savaşı. Anadolu'nun kapılarının Türklere açılması ve Türkiye tarihinin başlaması.
- **1176:** Miryokefalon Savaşı. Anadolu Selçuklularının Bizans'ı yenerek Anadolu'yu kesin Türk yurdu haline getirmesi.
- **1243:** Köseadağ Savaşı. Anadolu Selçuklu Devleti'nin İlhanlı Moğollarına yenilerek yıkılış sürecine girmesi ve İkinci Beylikler döneminin başlaması.

2. Osmanlı Devleti: Kuruluş ve Yükselme

- **1302:** Koyunhisar (Bafeon) Savaşı. Bizans tekfurları ile yapılan ve Halil İnalcık'a göre Osmanlı'nın asıl kuruluş savaşıdır.
- **1326 / 1329:** Bursa'nın fethi (Orhan Bey) ve Maltepe (Palekanon) Savaşı ile Bizans'ın Anadolu bağlantısının kesilmesi.
- **1352-1353:** Çimpe Kalesi'nin alınmasıyla Osmanlı'nın Rumeli'ye (Avrupa'ya) ilk adımını atması.
- **1364:** Sırpsındığı Savaşı. Haçlılarla yapılan ilk büyük savaştır.
- **1389:** I. Kosova Savaşı. İlk kez topun kullanıldığı ve I. Murat'ın savaş meydanında şehit düştüğü savaş.
- **1402:** Ankara Savaşı. Yıldırım Bayezid'in Timur'a esir düşmesiyle Osmanlı'da dağılma tehlikesinin belirdiği Fetret Devri'nin (1402-1413) başlaması.
- **1453:** İstanbul'un Fethi. Orta Çağ'ın bitip Yeni Çağ'ın başlaması, Osmanlı'nın imparatorluk aşamasına geçmesi.
- **1514:** Çaldıran Savaşı. Yavuz Sultan Selim'in Safevileri mağlup ederek Doğu Anadolu'da güvenliği sağlaması.
- **1516-1517:** Mercidabık ve Ridaniye Savaşları. Memlük Devleti'nin yıkılması, Baharat Yolu'nun kontrolü ve Halifeliğin Osmanlı'ya geçmesi.
- **1526:** Mohaç Meydan Savaşı. Kanuni Sultan Süleyman'ın Macaristan'ı alarak Avusturya ile sınır komşusu olması.
- **1538:** Preveze Deniz Savaşı. Akdeniz'in Türk gölü haline gelmesi.

3. Osmanlı Devleti: Duraklama, Gerileme ve Dağılma

- **1683:** II. Viyana Kuşatması. Osmanlı'nın bozguna uğraması ve Avrupa'dan geri çekilme sürecinin başlaması.
- **1699:** Karlofça Antlaşması. Batıda ilk büyük toprak kaybının yaşanması ve Gerileme döneminin başlaması.
- **1718:** Pasarofça Antlaşması. Lale Devri'nin başlaması ve Osmanlı'nın ilk defa batının üstünlüğünü kabul etmesi.
- **1774:** Küçük Kaynarca Antlaşması. Kırım'ın kaybedilmesi ve halifeliğin ilk kez siyasi anlamda (Kırım için) kullanılması.
- **1808:** Sened-i İttifak. Padişahın yetkilerinin ilk kez (Ayanlara karşı) sınırlandırılması ve ilk demokratikleşme adımı.
- **1839:** Tanzimat Fermanı'nın ilanı.
- **1856:** Islahat Fermanı'nın ilanı ve Paris Konferansı'nda Osmanlı'nın ilk kez bir Avrupa devleti sayılması.
- **1876:** I. Meşrutiyet'in ilanı ve Türk tarihinin ilk anayasası Kanun-i Esasi'nin yürürlüğe girmesi.
- **1877-1878:** 93 Harbi (Osmanlı-Rus Savaşı) ve Berlin Antlaşması. Ermeni ve Makedonya meselelerinin uluslararası soruna dönüşmesi; Kıbrıs'ın geçici olarak İngiltere'ye bırakılması.
- **1908:** II. Meşrutiyet'in ilanı ve İttihat ve Terakki'nin siyasette güçlenmesi.
- **1909:** 31 Mart Vakası. Rejime karşı ilk isyanın Mustafa Kemal'in de yer aldığı Hareket Ordusu tarafından bastırılması.

4. Savaşlar ve Milli Mücadele Hazırlık Dönemi

- **1911-1912:** Trablusgarp Savaşı. Osmanlı'nın Kuzey Afrika'daki son toprağını kaybetmesi ve Mustafa Kemal'in ilk askeri başarısı (Derne, Tobruk).
- **1912-1913:** I. ve II. Balkan Savaşları. Osmanlı'nın Batı Trakya, Ege Adaları ve Makedonya'yı kaybetmesi.
- **1914-1918:** I. Dünya Savaşı.
- **1915:** Çanakkale Savaşları. İtilafların geri püskürtülmesi, savaşın uzaması ve Mustafa Kemal'in tüm dünya tarafından tanınması.
- **30 Ekim 1918:** Mondros Mütarekesi. Osmanlı'nın fiilen sona ermesi ve işgallerin (özellikle 7. madde gereği) başlaması.
- **15 Mayıs 1919:** Yunanlıların İzmir'i işgal etmesi ve Hasan Tahsin'in ilk kurşunu sıkması.
- **19 Mayıs 1919:** Mustafa Kemal'in 9. Ordu Müfettişi olarak Samsun'a çıkması.
- **Haziran 1919:** Amasya Genelgesi. Kurtuluş Savaşı'nın gerekçe, amaç ve yönteminin belirtilerek milli egemenlikten ilk kez bahsedilmesi.
- **Temmuz - Ağustos 1919:** Erzurum Kongresi. İlk kez Misak-ı Milli sınırlarından ve geçici bir hükümetten bahsedilmesi, mandanın ilk reddi.
- **Eylül 1919:** Sivas Kongresi. Tüm cemiyetlerin Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk adı altında birleşmesi ve mandanın kesin reddi.
- **Ocak 1920:** Son Osmanlı Mebusan Meclisinde Misak-ı Milli Kararlarının (KAPSAR) kabul edilmesi.
- **16 Mart 1920:** İstanbul'un resmen işgal edilmesi ve Mebusan Meclisinin dağıtılması.
- **23 Nisan 1920:** Ankara'da Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin (TBMM) açılması.
- **10 Ağustos 1920:** Sevr Antlaşması'nın Saltanat Şurası tarafından imzalanması.

5. Kurtuluş Savaşı, Cumhuriyetin İlanı ve İnkılaplar

- **Aralık 1920:** Gümrü Antlaşması. Ermenilerin yenilmesiyle TBMM'nin ilk askeri ve siyasi başarısı.
- **1921:** I. ve II. İnönü Savaşları, Sakarya Meydan Muharebesi (Eylül). Düzenli ordunun başarıları ve Sakarya sonrasında Fransa ile Ankara, Rusya (SSCB) aracılığıyla Kars Antlaşmasının yapılması.
- **Ağustos - Eylül 1922:** Büyük Taarruz (Başkomutanlık Meydan Muharebesi). Düşmanın yurttan tamamen atılması.
- **Ekim 1922:** Mudanya Ateşkesi. Savaşın sona ermesi, Doğu Trakya, Boğazlar ve İstanbul'un savaşılmadan alınması.
- **1 Kasım 1922:** Saltanatın Kaldırılması. Osmanlı Devleti'nin resmen sona ermesi.
- **24 Temmuz 1923:** Lozan Barış Antlaşması. Yeni Türk Devleti'nin bağımsızlığının dünya tarafından tanınması.
- **13 Ekim 1923:** Ankara'nın başkent olması.
- **29 Ekim 1923:** Cumhuriyet'in İlanı. Rejim ve devlet başkanlığı sorununun çözülmesi.
- **3 Mart 1924:** Halifeliğin kaldırılması ve Tevhid-i Tedrisat (Eğitim Birliği) kanununun kabulü.
- **1926:** Medeni Kanun'un kabulü. Kadın-erkek arasında sosyal ve ekonomik (siyasi olmayan) eşitliğin sağlanması.
- **1930, 1933, 1934:** Türk kadınına sırasıyla Belediye, Muhtarlık ve Vekillik (BMV) seçme ve seçilme haklarının verilmesi.
- **1939:** Hatay'ın Anavatana katılması (Atatürk döneminden sonra çizilen son sınır).

6. Çağdaş Türk ve Dünya Tarihi

- **1939-1945:** II. Dünya Savaşı. Almanya'nın Polonya'ya saldırmasıyla başlayıp, Amerika'nın Japonya'ya atom bombası atmasıyla son bulması.
- **1945-1990:** Soğuk Savaş Dönemi. ABD önderliğinde Batı Bloğu ve SSCB önderliğinde Doğu Bloğu arasındaki siyasi, ekonomik ve ideolojik mücadeleler. (NATO, Varşova Paktı vb. kuruluşlar).
- **1950-1953:** Kore Savaşı. Türkiye'nin asker göndermesi ve bunun sonucunda 1952'de NATO'ya üye olması.
- **1960-1979:** Yumuşama (Détente) Dönemi. ABD ve SSCB arasında silahsızlanma çabaları (SALT 1-2); Küba Füze Krizi ve Vietnam Savaşı.
- **1974:** Kıbrıs Barış Harekatı (Atilla Operasyonu). Rumların Kıbrıs'taki Türklere yönelik katliamları üzerine gerçekleştirilen müdahale.
- **1980 ve sonrası:** Küreselleşen Dünya. 1991'de SSCB'nin dağılmasıyla Soğuk Savaş'ın bitmesi, Orta Asya'da bağımsız Türk Cumhuriyetlerinin kurulması ve Yugoslavya'nın dağılışı.